

## ẢNH HƯỞNG CỦA TUỔI TỐI TĂNG KHỐI LƯỢNG VÀ CHẤT LƯỢNG THỊT BÒ H'MÔNG KHI ĐƯỢC VỠ BÉO QUA CÁC LỨA TUỔI KHÁC NHAU BẰNG KHẨU PHẦN THEO KIẾN THỨC BẢN ĐỊA

Hoàng Xuân Trường<sup>1</sup>, Trịnh Văn Tuấn<sup>1</sup> và Nguyễn Thị Phương<sup>2</sup>

<sup>1</sup>Trung tâm Nghiên cứu và Phát triển Hệ thống Nông nghiệp, <sup>2</sup>Viện chăn nuôi

Tác giả liên hệ: Hoàng Xuân Trường; ĐT: (+84)985 525527; Email: hoangxuantruongvn@gmail.com

### TÓM TẮT

Mục tiêu nghiên cứu này nhằm xác định ảnh hưởng của tuổi vỗ béo bò H'mông bằng khẩu phần ăn theo kiến thức địa phương đến tăng khối lượng và chất lượng thịt. Thời gian nghiên cứu từ tháng 10 năm 2016 đến tháng 1 năm 2017 tại xã Hạ Thông, Huyện Hà Quảng, Tỉnh Cao Bằng. Thí nghiệm gồm 15 bò đực H'mông ở các độ tuổi khác nhau, chia làm 3 lô, mỗi lô gồm 5 con cùng độ tuổi. Lô 1: bò 2 tuổi, Lô 2: bò 3 tuổi và Lô 3: bò 4 tuổi. Bò được vỗ béo theo kiến thức bản địa của người H'mông tại xã Hạ Thôn, huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng. Bò được nuôi nhốt và cho ăn khẩu phần thức ăn gồm: bột ngô, hỗn hợp cây thức ăn tự nhiên bản địa. Hỗn hợp thức ăn có năng lượng trao đổi (ME) = 2293 Kcal/ kg, VCK= 54,16%, CP = 10,3% VCK. Kết quả nghiên cứu cho thấy, tăng khối lượng trung bình của bò đực ở các lô thí nghiệm có sự khác biệt về ý nghĩa thống kê ( $p < 0.05$ ), trong đó lô thí nghiệm 1 (2 tuổi) đạt cao nhất (0,540 kg/con/ngày) và thấp nhất ở lô thí nghiệm 3 (4 tuổi) (0,323 kg/con/ngày). Không có sự khác biệt về tỷ lệ thịt tinh, tỷ lệ thịt xẻ, tỷ lệ xương giữa bò 2 tuổi, 3 tuổi và 4 tuổi khi đưa vào vỗ béo. Thịt bò H'mông ở 48 giờ sau khi mổ có độ dai thấp hơn so với thịt một số loại bò khác như: bò Lai Sind, F1(Brahman × Lai Sind) và F1(Charolais × Lai Sind) bò Sơn La và bò Thái Lan. Độ dai thịt bò H'mông cao hơn với thịt ở bò Brahman 73 N; Boran 66 N.

**Từ khóa:** Bò H'mông, chất lượng thịt bò, Cao Bằng.

### ABSTRACT

#### Effect of age to increase the volume and quality of beef H'mong when fattened over different ages by diet according to indigenous knowledge

The objective of this study is to determine the effects of age of Hmong cattle fattening by diets according to local knowledge to increase the volume and quality of meat. The study period is from October 2016 to January 2017 in Ha Thong Commune, Ha Quang District, Cao Bang Province. The experiment consisted of 15 Hmong bulls of different ages, divided into 3 lots, each consisting of 5 children of the same age. Lot 1: 2 year old cow, Lot 2: 3 year old cow and Lot 3: 4 year old cow. Cows are fattened according to the indigenous knowledge of the Hmong in Ha Thon commune, Ha Quang district, Cao Bang province. Cows are kept in captivity and fed diets including: corn flour, native natural food mix. Mixture of energy exchanged (ME) = 2293 Kcal / kg, DM = 54.16%, CP = 10.3% DM. The study results showed that the average weight gain of bulls in the experimental groups was statistically different ( $p < 0.05$ ), in which the experimental group 1 (2 years) was the highest (0.540 kg) / child / day) and lowest in the experimental group 3 (4 years) (0.323 kg / head / day). There was no difference in the ratio of carcasses, carcass ratio, bone ratio between 2-year-old, 3-year-old and 4-year-old cows when fed into fattening. Hmong beef at 48 hours after surgery has a lower toughness than some other types of beef such as: Lai Sind cow, F1 (Brahman × Lai Sind) and F1 (Charolais × Lai Sind) Son La cows and Thai cows. The strength of the Hmong beef is higher than that of the 73 N Brahman beef; Boran 66 N

**Keywords:** Hmong cows, beef quality, Cao Bang